

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

بسمه تعالی

درخواست برای پروتکل (Request for Protocol)

پیمایش‌های حوزه سلامت

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی ایران

--- (این پیمایش به روش فراخوان عام دو مرحله‌ای واگذار می‌شود. دستورالعمل فراخوان دو مرحله‌ای از

طریق آدرس الکترونیک مؤسسه ملی تحقیقات سلامت جمهوری اسلامی قابل دسترسی است) ---

اطلاعات کلی	
نام سازمان / واحد سفارش دهنده	معاونت بهداشت، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
نام، تلفن و ایمیل فرد مسئول در سازمان / واحد سفارش دهنده	معاونت بهداشت
عنوان پیمایش	پیمایش شاخص‌های سلامت و جمعیت در سال ۱۳۹۹
موضوع پیمایش، اهداف و ضرورت اجرا	پیمایش شاخص‌های سلامت و جمعیت با هدف ارزیابی شاخص‌های اساسی حوزه سلامت (در حوزه سلامت همگانی) ^۱ طراحی و اجرا می‌شود. جامعه بین‌المللی در راستای اهداف توسعه هزاره و همچنین، اهداف توسعه پایدار (در جهت دستیابی به پوشش همگانی سلامت)، بدلیل نظارت بر ارائه داده‌های به‌موقع و باکیفیت بالا و نظارت بر پیشرفت کشورها، بر اجرای این پیمایش تأکید می‌کند. با توجه به تعهد کشور در زمینه اجرای پایش و ارزیابی اقدامات در راستای رسیدن به این اهداف، اجرای این پیمایش ضرورت دارد.
نوع طرح (پیمایش، مطالعه آزمایشی، ارزشیابی برنامه، HSR و...)	پیمایش
مخاطب پیمایش	مخاطب این پیمایش ذینفعان ذیل می‌باشد: ۱- مدیران و سیاست‌گذاران سلامت داخل وزارت بهداشت/خارج وزارت بهداشت؛ ۲- مدیران میانی حوزه سلامت.
ویژگی‌های مجری پیمایش	داشتن سابقه اجرای پیمایش‌های سلامت در سطح ملی
تاریخ سفارش طرح	۱۳۹۹
معرفی موضوع و اهمیت آن	پیمایش شاخص‌های سلامت و جمعیت که هم‌اکنون دوره هفتم آن در دنیا در حال اجرا می‌باشد در قالب یک برنامه جهانی برای پایش وضعیت مراقبت و سلامت مادر و کودک آغاز شده است و در دوره آخر سؤالاتی از مردان هم پرسش می‌شود. در این مرحله اجرای نسخه کوچکی از پیمایش با نام Key Indicator مد نظر می‌باشد. پیمایش شاخص‌های کلیدی (KIS) برای کمک به پاسخگویی به نیازهای نظارت و

¹ Public Health

موسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

<p>ارزیابی برنامه‌های درگیر در فعالیتهای جمعیت و سلامت در کشورهای در حال توسعه طراحی شده است. پیمایش KIS شامل شش پرسشنامه است. پرسشنامه‌های این پیمایش نسبتاً ساده و کوتاه طراحی شده‌اند اما قادر به تولید شاخص‌های قابل مقایسه با شاخص‌های به‌دست آمده از پیمایش DHS در سطح ملی هستند. بنابراین پرسشنامه‌های این پیمایش ابزار بررسی مبتنی بر جمعیت (خانوار) هستند. در این پیمایش، هدف اجرای پیمایش شاخص‌های کلیدی می‌باشد.</p>	
<p>۱-هدف کلی: تعیین وضعیت شاخص‌های اساسی سلامت همگانی در کودکان (تا زیر ۵ ساله و ۵ الی ۱۵ ساله)، زنان و مردان (۱۵ الی ۴۹ ساله) و مراقبت‌های اولیه سلامت در کودکان، مادران (مراقبت و کنترل) در ۱۳۹۹</p> <p>۲-اهداف اختصاصی: ۱-۲- تعیین وضعیت مراقبت‌های مرتبط با باروری (نرخ باروری کلی، نیاز برآورد شده مراقبت‌های بارداری و تنظیم خانواده، بارداری‌ها و فواصل تولد) در زنان ۱۵ الی ۴۹ ساله؛ ۲-۲- تعیین مراقبت مادران (زایمان توسط فرد دوره‌دیده، پوشش مراقبت‌های حول و حوش تولد و بررسی محل زایمان) در سنین ۱۵ الی ۴۹ ساله؛ ۲-۳- تعیین وضعیت سلامت کودکان (پوشش واکسن، مراقبت اسهال حاد، پنومونی حاد، دفع مناسب مدفوع، دریافت مکمل‌های مورد انتظار، شیوع کم وزنی و سایر شاخص‌های تن‌سنجی، تغذیه انحصاری با شیر مادر و مصرف آب سالم توسط خانوار) جمعیت سنی مورد هدف برای هر شاخص؛ ۲-۴- تعیین وضعیت خطرات بروز اچ‌آی‌وی/ایدز (تماس جنسی پرخطر، استفاده از محافظت مناسب در تماس جنسی پرخطر، رفتارهای جنسی نوجوانان) در زنان و مردان ۱۵ الی ۴۹ ساله؛ ۲-۵- تعیین وضعیت خانوار (دارایی، مصرف بهینه آب و استفاده از سیستم فاضلاب بهسازی شده)؛ *بخش مربوط به ارزیابی مالاریا در این پیمایش مدنظر نمی‌باشد. (سطح برآورد پیمایش در ادامه آورده شده است).</p> <p>۳. اهداف کاربردی طرح (Applied objectives): مهم‌ترین هدف کاربردی این پیمایش پایش و ارزیابی مهم‌ترین هدف توسعه پایدار (پوشش همگانی سلامت) می‌باشد.</p>	<p>اهداف مورد نظر طرح (اهداف کلی، اختصاصی و کاربردی)</p>
یکسال	مدت زمان اجرای طرح
-	سقف بودجه طرح
۱- پروتکل را در قالب پروتکل مؤسسه ملی تحقیقات سلامت تدوین و جهت بررسی به مؤسسه ارسال نماید؛	تعهدات مجری در پروتکل

موسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

۲- در پروتکل ارسالی ضرورت دارد تیم پروژه موارد زیر را درج نموده و نسبت به ارائه آن متعهد شود:

روش اجرا براساس دستورالعمل برنامه^۲ DHS می‌باشد. نمونه‌گیری، حجم نمونه، برنامه زمانبندی پروژه با جزئیات کامل (فاز اول ارائه پروتکل، فاز دوم اجرای پایلوت و گزارش آن، فاز سوم جمع‌آوری داده‌ها براساس نتایج پایلوت و پروتکل مصوب، فاز چهارم ارائه گزارش نهایی می‌باشد. جزئیات فازها در پیوست‌ها به‌طور کامل ارائه شده است)، هزینه پیشنهادی با جزئیات کامل، فواصل گزارش‌دهی، ابزار مورد استفاده، روش پرسشگری، ملاحظات اخلاقی (مهم‌ترین نقض موارد احتمالی، حقوق پاسخگویان و منابع انسانی درگیر در اجرای پیمایش، شناسایی و ارائه روش تضمین برای حفظ حقوق آنها. تمام فرم‌های رضایت آگاهانه ضرورت دارد توسط مجری تدوین شده باشد و در این فرم‌ها احتمال استفاده از داده‌ها برای مقاصد ملی و بین‌المللی درج شده باشد)،

۳- فازهای این پیمایش به‌شرح زیر است:

- فاز یک: ارائه پروتکل؛

فاز دو: اجرا و گزارش پایلوت و نهایی‌سازی ابزار گردآوری داده و روش نمونه‌گیری براساس آن؛

فاز سه: گردآوری داده‌ها؛

فاز چهار: گزارش نهایی.

در پروتکل ارسالی مجری موظف است تمام فازهای مذکور را براساس زمانبندی درج نموده و سپس بر همین اساس مبادرت به ارائه گزارش نماید.

۴- پرسشنامه و نحوه اجرای این پیمایش ضرورت دارد براساس دستورالعمل استاندارد برنامه DHS باشد؛

۵- حجم نمونه پیمایش برآورد شده است و ضرورت دارد مجری محترم بر اساس متن مندرج در این درخواست اقدام نمایند.

مقرر است این پیمایش صرفاً براساس مدل نهایی بین‌المللی تدوین و اجرا شود و همکاران محترم در زمان ارائه پروتکل این موضوع را ضرورت دارد مدنظر داشته باشند.

تفکیک اطلاعات تحلیل شده در این پیمایش شامل موارد زیر است:

(۱) اطلاعات کلی؛ (۲) به تفکیک شهر/روستا/استان؛ (۳) تفکیک گروه‌های سنی؛ (۴) تفکیک گروه‌های جنسی؛ (۵) تفکیک پنج‌گانه‌های اقتصادی و برای برخی شاخص‌ها مطابق دستورالعمل اصلی (۶) سواد مادر. برآورد مورد نظر در این پیمایش ملی است و برآورد استانی مدنظر نمی‌باشد.

^۲ <https://dhsprogram.com/What-We-Do/Survey-Types/KIS.cfm>

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت
جمهوری اسلامی ایران

از مجری محترم انتظار می‌رود تمام موارد درج شده در این درخواست و پیوست‌ها را در پروتکل و سپس سایر مستندات مرتبط با پروژه را رعایت نماید و لازم به ذکر است در طی داوری پروتکل ارسال شده و سپس ارزیابی مستندات بعدی پروژه، امکان دارد براساس نظارت طرح، موارد دیگری غیر از درخواست حاضر از مجری محترم درخواست شود و تیم ارسال کننده پروتکل حتما این موضوع را مد نظر قرار دهند.

در این مرحله فراخوان پروتکل مدنظر می‌باشد و در مورد اجرای پیمایش در فیلد با توجه به وضعیت همه‌گیری کووید-۱۹، در آینده تصمیم‌گیری خواهد شد.

مؤسسه ملی تحقیقات سلامت، اعضاء و کارکنان آن نمی‌توانند مجری ویا همکار پیمایش ارزیابی شاخص‌های سلامت و جمعیت (۱۳۹۹) باشند.